

L'Estret

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al lloc de l'Estret
Emplaçament	Sota el castell dels moros a l'entrada de l'estret de Gavarrós. Pista de Riutort a Gavarrós. Pk.3,5
Alçada:	985,6
Coordenades:	
Latitud:	42.26385
Longitud:	1.92374
UTM Est (X):	411235
UTM Nord (Y):	4679633

Classificació

Número de fitxa	08099-153
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	La casa antiga ha desaparegut completament i la que ens ha arribat fins els nostres dies ha perdut els forjats i part de la coberta arran de l'incendi dels anys setanta.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08098A00500031
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dg., 05/03/2017 - 01:00

Descripció

La casa de l'Estret es denomina amb aquest mot per estar situada a l'entrada de "L'Estret" que genera el riu de Gavarrós al seu pas entre les roques del "Castell dels Moros" i del "Saborell" abans de l'aiguabarreig amb el torrent de Pardinella i formant el Riutort . Les restes estan formades per l'antiga casa de l'estret", la casa nova i també els coberts adjacents. L'antiga casa de l'Estret es situava a la part de mes a ponent i avui només en queda la planta ja que està completament arruïnada després de que fos enderrocada per les explotacions cimenteres. Amb tot i segons algunes fotografies antigues, que hem pogut consultar presentava una planta rectangular de tres cossos i composta per una planta baixa, un primer pis i golfes cobertes amb teulada a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana principal que mirava a migdia. En quant a la distribució de les obertures hi havia un predomini del massís respecte el buit amb la porta d'entrada situada a la part central. Estava formada per una obertura coronada per llinda de fusta. Al primer pis hi havia tres finestres que coincidien amb les de sota teulada. L'aparell era de maçoneria i pedra picada a les cantonades A l'est de les ruïnes d'aquesta construcció hi ha la casa nova, encara avui conservada, malgrat que hagi perdut la coberta per causes d'un incendi a mitjans dels anys'70 que en destruï tot el seu interior. Aquesta casa, de cronologia molt recent, té l'estructura clàssica de les masies dels segles XVIII i XIX. Està composta per un cos rectangular de planta baixa, pis i golfes amb teulada a dues vessants de teules ceràmiques damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a sud. Té una distribució molt ordenada de les obertures amb dues portes a la planta baixa coronades per arcs rebaixats de maó vist i una de central amb una artística reixa de forja, tres balcons al primer pis i una obertura en forma d'arcada a la planta de sota teulada. L'aparell és de maçoneria de carreus de pedra mal treballada i escairada unides amb argamassa de calç. Les cantonades són de pedra picada i els bastiments de les obertures són en maó ceràmic. Conserva restes de revestiment en calç i encara es pot apreciar el ràfec de la teulada construït amb tres filades de maons disposats en degradació Les parets laterals també tenen una distribució molt geomètrica de les obertures amb una organització de tres balcons al pis principal amb fàbrica de maons ceràmics. La façana de ponent és completament cega i hi té adossat un cos rectangular. Finalment a la façana de tramuntana només hi ha una finestra d'arc de mig a nivell de golfa. L'interior de l'edifici està completament destruït a causa de l'incendi i no en podem interpretar la seva antiga distribució.

Observacions:

Prop de la casa hi ha les ruïnes d'una explotació cimentera amb els coberts construïts amb obra de maó i coberta d'uralita, així com restes dels antics forns i de la pedrera. La tipologia arquitectònica de la "casa nova" és el d'una casa senyorial de mitjans del segle XIX i principi del XX

Història

La casa de l'estret apareix documentada per primera vegada al cadastre de Gavarrós datat del 1786. En documents posteriors, la casa continua essent esmentada i arran de les explotacions petrolíferes de la mina de Riutort es va utilitzar com a Cantina i es va construir la casa nova utilitzada coma "casa d'estiueig" i amb les característiques pròpies d'una casa de principi del segle XX. C.A. Torres ens l'esmenta en el seu llibre del Pirineu Català en descriure el camí de Guardiola a Castellar de N'Hug passant per Gavarrós " L'Estret. Casa situada en la boca d'aspra gorja, la que tanquen drets i alts cinglerars de dures i trencades formes. L'aigua del riu revolta juganera en curs tortuós al peu dels geganteschs penyalars. La casa esta situada tocant al Riutort, envoltada d'arbres centenaris de soca colossal i extés brancatge, un dels quals està sostingut per una forta paret d'obra per aguantar sa caiguda decantat a la força de son propi pes. La casa que es nova i tota blanca de net i curós aspecte ressalta de debo enmig del ferestech paisatge". Amb la posada en funcionament de les explotacions cimenteres, la casa va continuar amb les funcions de cantina fins que a

mitjans dels anys 70 va patir un incendi que la va destruir completament. Actualment està en ruïnes.

Bibliografia

CÈSAR, AUGUST TORRES (1910). Pirineu Català. Bergadà. Valls altes del Llobregat. P-137 Cadastre de Brocà 1756. AMGB. Full solt. Enumeració de les cases de Brocà. COBOS GUIXÉ, XAVIER; PASTOR HERNÁNDEZ, CARLES (2011). Guardiola de Berguedà. Records d'un instant. Zenobita edicions

